

плати, можливість отримання власного житла, створення умов для опанування нових форм самореалізації у вигляді зайняття підприємницькою діяльністю.

На мою думку, потрібно вжити заходи, які забезпечили б ширшу обізнаність молодих людей у різних професіях і, врешті, спрямувати людину в «правильне русло». Варто врахувати те, що вищі навчальні заклади у високорозвинених країнах, які не можуть гарантувати працевлаштування більше ніж 70 % випускникам, позбавлені державного фінансування. В Україні такий шлях вирішення проблеми є також досить доцільний. І для того, щоб остаточно проявити себе як державу з ринковою економікою, сьогодні перед Україною постало завдання у забезпеченні робочим місцем майже кожного, хто до цього прагне, зокрема молоді. Тому провівши такі заходи, можна вплинути на дану ситуацію наступним чином:

1. Пропонувати працевлаштування при університеті - так у студентів буде більше мотивації вчитися, і отримувати досвід роботи за фахом.

2. Поліпшити систему освіти, за зразком Європи, США. Університети будуть випускати відмінних фахівців.

3. Мотивувати за допомогою ЗМІ роботодавців з працевлаштування молодих і перспективних фахівців.

4. Висвітлення в ЗМІ перспективних і затребуваних професій, і спеціальностей на певний проміжок часу. Це забезпечить вищий рівень поінформованості та допоможе людині визначити напрямок, в якому вона прагне надалі працювати і реалізовувати себе, при цьому користь буде не лише для неї, а й для розвитку країни.

Я вважаю, що шляхом впровадження таких заходів, можна зменшити безробіття молодого населення, вдосконалити ринок праці в Україні. Дані заходи висвітлювали для молодого покоління про затребуваність в кадрах, про перспективу кар'єрного росту. І нам не варто забувати, що для ефективного вирішення працевлаштування молодого населення потрібно підходити комплексно і починати з «низів».

Список використаної літератури:

1. Сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Л.А Козлова, Л.Е Самуйлова, Ю.А. Логінова, Д.Н. Рошин, С.В. Тарасова. Технології пошуку, відбору та адаптації персоналу в компанії. 2010 року - 237с.
3. Рынок труда: новшества, ожидания и тенденции [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2017/12/14/632170/>
4. Васильченко В.С. Державне регулювання зайнятості : навч. посібн. – К. : Вид-в КНЕУ, 2003. – С. 252.

Гордіна Наталія

к.і.н., завідувач бібліотеки

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

м. Ніжин, Україна

ВПЛИВ ПОЛІТИКИ ГЛАСНОСТІ НА ФОРМУВАННЯ НАСТРОЇВ НАСЕЛЕННЯ УРСР (1986 – 1991)

Гласність була офіційно проголошена у лютому 1986 р. на XXVII з'їзді КПРС. Її впровадження виражалось у обговоренні існуючих у суспільстві проблем, поглибленні політики критики і самокритики керівництва, заохоченні критики і пропозицій «знизу», реабілітації несправедливо засуджених, визнання помилок попередніх десятиліть радянської влади. Впровадження гласності стало процесом, який почався і поширювався з Москви, більш повільними темпами розгортався у республіках. У кожному з її проявів були обмеження, свідомо накладені керівництвом [3, с.43].

Провідниками гласності стали засоби масової інформації. У газетах перепліталися публікації на теми, які заохочувалися «згори», з тими, які в принципі не були бажаними, але стали можливими завдяки гласності. На фоні колишнього одностайного схвалення в пресі радянського способу життя, відносно відкрите обговорення існуючих у країні проблем спричинило гострий до них інтерес, цікавість до висвітлення подій із позиції відвертості. Такі тенденції яскраво виявились і поширювалися з центру. У Москві вже у 1986 р. Є.Додолев був визнаний найкращим журналістом року за низку публікацій у виданні «Московський комсомолец», присвячених валютним повіям. Вони підняли тираж газети на рекордну висоту і загальносоюзне визнання. Шокуюча правда відразу стала модною.

Українська республіканська преса була більш консервативною, але й тут з'являлися публікації, близькі за тематикою до проблеми, піднятої Є.Додолевим. Так, лист читачки, надрукований в «Літературній Україні» під назвою «Більше мовчати не можемо» [2, с.6] розповідає про інтимні стосунки з начальством як дієвий спосіб для жінки отримати роботу і просуватися в подальшому по службовій драбині. Так само збільшилась кількість публікацій на кримінальні теми. Окрім статей про масштабні злочини, розкрадання державного майна і покарання винних за це, поширюються замітки про побутові злочини. У таких публікаціях головна увага приділялася підліткам та молодим людям, які чинили злочини заради наживи [5, с. 7], або в стані алкогольного сп'яніння [6, с. 8].

Підняті теми хвилювали суспільство, примушували замислитися над проблемами і їх причинами, що знаходило відгук у читацьких листах. Часто відповіді до газет писали люди старшого покоління, які причину таких ситуацій вбачали у низьких моральних якостях молодих людей, у недоліках виховання як у школі, так і вдома. Звинувачували також саму систему, особливо байдужий до всього бюрократичний апарат [1, с. 8].

Іншим проявом гласності була критика, яка заохочувалася керівництвом і мала на меті пробудити суспільну свідомість. Публікації про непорядність чиновників регулярно з'являлись у центральних і республіканських виданнях, а з 1989 р. перейшли і в новостворені друковані органи неформальних організацій УРСР, де проблему вже називали не просто «зловживанням службовим становищем», а «корупцією» [4, с. 2]. Замітки про корупцію викликали бурхливі емоції читачів, спонукали їх до обговорення цієї теми в листах і подальших публікаціях [12, с. 2]. Для читача ставало зрозумілим, що зловживання є всеохоплюючими, що вони пронизують усі сфери суспільного життя.

Проте обговорення проблеми не приносило жодних результатів для її вирішення, а навпаки, надавало зловживанням своєї легітимності. Публікація відвертої розмови з директором універсаму в «Літературній Україні» [7, с. 8] стала показовою для визначення ставлення керівників до існуючих проблем. Дозволивши офіційно висвітлювати існуючі проблеми, влада фактично брала на себе зобов'язання щодо їх вирішення. Проте, її діяльність не давала бажаних результатів, що неминуче призводило до її дискредитації в очах суспільства. Висвітлюючи проблеми і не вирішуючи їх, радянська влада розписувалася у своїй безпорадності. Таким чином, у людей почало формуватися почуття безкарності. Багато хто почав жити за принципом «дозволено все, що не заборонено», а часом і те, що було офіційно забороненим, залишалось дозволеним на практиці.

Одним з проявів гласності стало припинення глушіння західних радіопередач з жовтня 1988 р. Таким чином, воно стало доступним для широкого кола слухачів. У цей же час, змінились акценти західної пропаганди. Якщо раніше домінували питання міжнародного життя, з 1986 р. більше половини програм стали націленими на проблеми розвитку радянського суспільства [9, арк. 52]. Західна і радянська пропаганди зіткнулися лоб в лоб. І це зіткнення було не на користь останньої. Все радянське поступово ставало просто не модним, особливо серед молоді.

Наростання кількості нової інформації, співставлення її з дійсністю, спонукало населення до реакції. У цей час багато хто продовжував писати листи до КПРС. Можна

припустити, що цим займалися люди, які ще не втратили до неї довіру. Велика кількість листів містила в собі пропозиції по вдосконаленню роботи державного механізму, але переважали прохання і надії на допомогу партії у вирішенні власних проблем – соціального забезпечення, житлового питання тощо [10, арк. 35]. Разом з тим, зросла кількість людей, які розчарувались у комуністичній партії. Ті, хто довіру вже втратив, ставали прихильниками демократії. Для населення УРСР у цьому процесі велику роль відіграла українська інтелігенція, завдяки якій населення побачило альтернативу. В Україні ця демократична альтернатива мала національне забарвлення. Але щирих прихильників націоналістичних ідей було не так багато. Показовим може стати анекдот рухівців: «Кажуть, днями литовці, латиші й естонці взялися за руки і утворили живий ланцюг через всю Прибалтику... Цікаво, якби ми взялися за руки – на скільки б вистачило? На одну кулеметну стрічку» [8, с. 8].

Особливістю гласності в УРСР стало те, що спливали суперечливі сторінки української історії, відкриття і обговорення яких призвело до поляризації суспільно-політичних настроїв населення у східній та західній Україні. У республіці з'явилися сепаратистські тенденції в окремих регіонах [11, арк. 28-31].

Таким чином, завдяки впровадженню гласності були підняті питання, які зацікавили населення, примусили замислитися над проблемами, шукати їх вирішення, що знаходило відгук у читацьких листах. Публічне обговорення проблем було рівнозначним офіційному визнанню їх існування, що, в свою чергу, покладало зобов'язання на владу щодо їх вирішення. Розмови без реальних результатів викликали суспільне невдоволення. Це невдоволення було підігрите західною пропагандою, яку фактично теж легалізували завдяки гласності. Реакція населення виражалась з одного боку в листах до вищих посадових осіб, а з іншого, зростала кількість розчарованих у можливостях партії. Плуралізм думок виявив тенденції до сепаратизму в окремих регіонах УРСР.

Список використаних джерел та літератури:

1. Більше мовчати не можу (огляд листів) // Літературна Україна. – 1987. – 25 червня. – с. 8.
2. Більше мовчати не можу // Літературна Україна. – 1987. – 26 березня. – с. 6.
3. Бойко О.Д. Нариси з новітньої історії України (1985 – 1991). – К., 2004. – с. 43.
4. Корупція // Вільне слово. – 1990. – червень №12. – с. 2.
5. Посмішка Авгура // Літературна Україна. – 1987. – 8 січня – с. 7.
6. Постфактум // Літературна Україна // 1987. – 23 квітня. – с. 8.
7. Приватна розмова з директором універсаму // Літературна Україна. – 1987. – 12 березня. – с. 8.
8. Рух в анекдотах // Вибір. – 1989. – вересень №8. – с. 8.
9. ЦДАГОУ. – Ф. 1. – Оп. 25. – Спр. 2981. – арк. 52.
10. ЦДАГОУ. – Ф. 1. – Оп. 25. – Спр. 3421. – арк. 35.
11. ЦДАГОУ. – Ф.1. – Оп. 32. – Спр. 2969. – арк. 28 – 31.
12. Ще про корупцію // Вільне слово. – 1990. – червень №15. – с. 2.

Горпиненко Олег
студентка

Балан Олександр
к.е.н. доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України
м. Київ Україна

ДЕМОГРАФІЧНИЙ РОЗВИТОК І МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УМОВАХ СВРОІНТЕГРАЦІЇ

В сучасних умовах глобалізації економіки, прагнень України до повноправного членства в Європейських інституціях, безвізових відносинах з більшістю країн Європи і водночас досить низьким рівнем матеріальної забезпеченості і низьких стандартів